

УДК 339.924:330.341.1

Кернасюк Юрій

кандидат економічних наук
завідувач сектору економічних досліджень
та аналізу науково-інноваційного потенціалу
Інститут сільського господарства Степу
Національної академії аграрних наук
м. Кропивницький, Україна

ІНТЕГРАЦІЯ ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЯК ФАКТОР ІННОВАЦІЙНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

У сучасному світі інтеграція до міжнародних стандартів є одним із визначальних факторів інноваційного розвитку. Інтеграція – це складний процес глобальної взаємодії держав і регіональних об'єднань, що приводить до зближення економічних систем та механізмів, який приймає форму міждержавних угод і узгоджено регульований наддержавними органами. Історична незворотність міжнародних інтеграційних процесів обумовлена тим фактом, що світ стає більш тісніше пов'язаним через геополітичні, економічні, культурні та наукові аспекти глобальних відносин.

Дослідники наголошують, що термін «інтеграція» (від лат. *integratio* – заповнення, відновлення або *integrum* – цілий) характеризує певні процеси, що спрямовані на забезпечення об'єднання будь-яких окремих та самостійних елементів (частин чогось) в одне ціле шляхом їх взаємозближення та пристосування одного до іншого з поступовим утворенням нової якості на основі нових і розвитку наявних взаємозв'язків. Безумовно, процес інтеграції у цілому, а особливо міжнародної інтеграції зокрема є дуже багатограним процесом, але, як правило, центральною ланкою цього процесу є міжнародна економічна інтеграція – економічне зближення держав і поступове переплетення структур їхніх економік [2].

За останні півстоліття поняття «інтеграція» стало важливою економічною категорією у світовій політиці і міжнародних відносинах. У центрі уваги опиняються такі важливі проблеми сучасності, як забезпечення безконфліктного співіснування держав і розвиток ефективного співробітництва, функції і доля сучасної держави, взаємодія політики та економіки. Саме тому процеси інтеграції розглядаються як позитивні, з огляду на їхню здатність вирішити всі ці проблемні питання [3].

Міжнародна інтеграція соціально-економічних систем нині зумовлює активізацію процесів в різних галузях та секторах, які спрямовані на підвищення ефективності їх діяльності. Водночас, недостатньо лише прийняти стандарти та забезпечити правову їх імплементацію. Стратегічна мета будь-якої інтеграційної діяльності полягає в істотному покращенні позицій системи та її ефективності.

Якщо аналізувати нинішній стан інтеграція до міжнародних норм і

стандартів, то за окремими експертними оцінками Україна забезпечила імплементацію від 60% до 80% від необхідних вимог. Проте, досліджуючи дані розвитку міжнародної інтеграції країн світу за індексом Глобалізації видно, що країна займає лише 44 місце в даному рейтингу (таблиця 1).

Таблиця 1 – Порівняльний аналіз місця провідних країн світу та України із міжнародної інтеграції за індексом Глобалізації

Ранг	Країна	Індекс Глобалізації в цілому
1	Швейцарія	90,79
2	Нідерланди	90,68
3	Бельгія	90,46
4	Швеція	89,44
5	Великобританія	89,39
6	Німеччина	88,83
7	Австрія	88,56
8	Данія	87,96
9	Фінляндія	87,70
10	Франція	87,69
.....
44	Україна	76,31

Джерело: складено автором за даними KOF Globalisation Index

Тобто, маємо складну ситуацію, коли правова імплементація міжнародних стандартів випереджає інституційні та соціально-економічні зміни, які мають відбуватися за цих обставин. Інноваційна трансформація вітчизняної соціально-економічної системи суттєво відстає від міжнародної інтеграції, внаслідок чого втрачається час, можливості та довіра соціуму.

У даному контексті це, передусім, в значній мірі пов'язано з загальними закономірностями суспільного розвитку, згідно з якими у світі відбувається перехід від переважно відтворювального до інноваційного типу розвитку. Хто вчасно зрозумів це і вибудував свою господарську систему відповідно до цього історичного імперативу, той має успіх, повагу і славу, хто – ні, тому залишились проблеми, невдачі та безвихідь [1].

Щоб знайти шляхи вирішення даної проблеми, варто більш поглиблено дослідити дане питання. Насамперед, це стосується суті міжнародної інтеграції. За даними аналізу досліджень відомо, що суть міжнародної інтеграції характеризується окремими істотними ознаками, що у сукупності певним чином відрізняють її від інших видів глобальної взаємодії: взаємопроникненням і переплетенням національних та геополітичних соціально-економічних процесів; широким розвитком міжнародної спеціалізації і кооперації у виробництві та науці на основі використання найбільш інноваційних і глибоких їхніх форм та механізмів; значними структурними змінами в економіці країн-учасниць; необхідністю цілеспрямованого регулювання безпосередньо інтеграційного процесу, розробки скоординованої економічної та правової стратегії і політики; регіональністю і локальністю просторових масштабів інтеграції, тому що необхідні передумови першорядно

складаються між країнами, де установилися тісні господарські та інші зв'язки.

Крім усіх вище перелічених переваг міжнародна інтеграція сприяє інноваційній трансформації розвитку соціально-економічних систем. Це відповідає основній меті діючого законодавства щодо забезпечення інноваційної моделі розвитку економіки шляхом концентрації ресурсів держави на пріоритетних напрямках науково-технічного оновлення виробництва, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках [4].

Таким чином, можна констатувати, що в даному процесі окремі групи країн цілеспрямовано створюють між собою більш сприятливі та вигідні умови для економічних відносин, торгівлі і вільного пересування основних факторів виробництва, ніж для всіх інших країн світу. Це дозволяє стверджувати, що інтеграція стає не лише важливим інструментом суттєвого прискорення науково-технічного і економічного розвитку, але й фактором інноваційної трансформації соціально-економічних систем. Тому з експертної точки зору, аналогічні регіональні утворення оцінюються позитивним елементом світової економіки, але за умови, що група країн, що інтегруються, лібералізуючи взаємні економічні зв'язки, не встановлює менш сприятливих, ніж до початку інтеграції, умов для торгівлі з третіми державами.

Література:

1. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь. За заг. ред. В.М. Гейця та ін. К.: НАН України, 2015. 336 с.
2. Мороз О.С. Міжнародна економічна інтеграція України: проблемні аспекти розвитку. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 2 (19). С. 27-34.
3. Назаров М.І., Макаренко О.Я. Сучасний стан інтеграційних процесів у світі. *Економіка і суспільство*. 2018. № 18. С. 57-66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-18-9>
4. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 16 жовт. 2012 р. № 5460-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text> (дата звернення: 14.11.2022)

УДК 657.471

Козаченко Ярослав

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ОЦІНЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВНУТРІШНІХ АУДИТОРІВ З МЕТОЮ ВИЗНАЧЕННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЇХ РОБОТИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

При наявності добре налагодженої служби внутрішнього аудиту Міжнародні стандарти дозволяють зовнішнім аудиторам покладатися на її роботу та використовувати її результати в якості аудиторських доказів. Але